

[Rosing]

Grønland, og det bliver faktisk også ført ud i livet.

Folketinget vedtog lidt tidligere her i foråret loven om tilskud til Grønland. Det skete efter en forhandling mellem staten og hjemmestyret, helt i rigsfællesskabets ånd. Men vi hviler ikke på veloverståede forhandlinger. Vi vil gerne udvikle vores egen grønlandske økonomi, hvilket formentlig kun kan være i Danmarks interesse. Og hvilke muligheder har vi så for det? Ja, som bekendt går fiskeriet ikke for godt, heller ikke i Grønland. Så småt er vi ved at få gang i egenproduktion af nødvendige dagligvarer for dermed at begrænse afhængigheden af import udefra og dermed styrke vores nationaløkonomi. Vi er faktisk meget motiveret for at udvikle vores egen økonomi.

På råstofområdet ligger der et stort potenti-ale i den grønlandske undergrund. Vi har mellem Grønland og Danmark en udmærket konstruktion, der hedder Fællesrådet for Mineral-ske Råstoffer. Vi har en fordelingsnøgle, der giver 50 pct. til hver part i tilfælde af overskud på råstofudvindingen. Det, vi ønsker, er, at Danmark anerkender vores kompetence også på dette område.

Da vi i 1985 meldte os ud af EF-medlemska-bet, var baggrunden den, at vi ønskede at tileg-ne os råderetten over vores fiskeressourcer, og den fik vi. Nu ønsker vi råderetten over vore råstoffer, retten til at markedsføre vort land og dets rigdomme. Vi ønsker ikke at udviske grundlaget for den politiske og økonomiske fordeling, men vi ønsker at have den direkte adgang til og råderet over den tekniske og ad-ministrative ekspertise, som er helt nødvendig for at tiltrække de internationale investorer, der kan være med til at få den grønlandske slæde til at trække et lidt tungere læs.

Hele det grønlandske politiske spektrum står bag dette ønske. Et krav er der nogle der vil kalde det, og nu håber jeg, at regeringen og oppositionen er adrætte nok til at hoppe op på den slæde, som allerede er i fart.

Lad mig ganske kort benytte denne lejlighed til også at gøre Tinget opmærksom på, at dette Herrens år 1993 af De Forenede Nationer er helliget oprindelige folk – eller indfødte folk, som nogle kalder dem. Den store menneskeret-tighedskonference i Wien synger nu på sidste vers, og det er mit håb, at verdens udstødt folk derfra får et synligt og hørligt signal, et

håb for bedre tider fra alverdens regeringer forsamlet i Wien. Måske er det et fromt ønske, men håbet er der.

Jeg kan bebude, at jeg til efteråret her i Tin-get vil rejse en forespørgselsdebat omkring den danske politik over for verdens oprindelige folk. Danmark har en enestående mulighed for at skrive sig ind i de oprindelige folks histori-ebøger som det førende foregangsland i forsvar-et for de basale menneskerettigheder. Der må være plads til et blik på verden udenfor, en verden, som er så forgiftet af enerådende herskere, at vi i det trygge og hyggelige Norden, dette hjørne af verden, end ikke kan forestille os det og mange gange heller ikke bryder os om at forholde os til det.

Jeg siger ikke i dag noget om hvalerne, selv om dette dejlige havpattedyr kunne fortjene et par ord. Det bliver der rig lejlighed til op til det næste årsmøde i Den Internationale Hval-fangstkommission til næste forår.

Jeg siger heller ikke noget om det grønland-ske retsvæsen, selv om det kunne give anled-ning til et helt selvstændigt indlæg. Dette me-get komplicerede område med stor betydning for helheden i det grønlandske samfund fortje-ner mere tid end den, jeg har til rådighed her og nu.

Jeg har heller ikke sagt noget om Atlant-fly-trafikken mellem Danmark og Grønland, så det vil jeg gøre. Alle, der har fattet kærlighed til vort store land, snakker om det. Alle, der gerne vil se og opleve Grønland, snakker om det. Men ingen kan forstå, at det skal være 2-3-4-5 gange så dyrt at komme til Grønland som det, man skal betale for at komme til New York, Tokyo, Paris eller Athen. Det engelske ord jackpot kender vi også i Grønland. Kan nogen her i salen og måske specielt trafikmini-steren forklare mig, hvorfor det skal koste op mod 10.000 kr. at flyve med SAS her fra Dan-mark til Grønland? Kan nogen forklare mig og alle de andre, der spørger, hvorfor SAS og der-med den danske stat kan tiltage sig en protek-tionistisk politik over for Grønland, mens alle andre får jackpot ud af Danmark? Jeg vil me-get gerne kende svaret, så jeg kan fortælle de mange mennesker, der gerne vil benytte luft-broen mellem de forskellige dele af rigsfælles-skabet, sandheden om SAS' prispolitik på Grønlandsruten.